

## Posudek vedoucí práce

Hošková, Eva, Účetní kniha města Chebu 1396-1419, diplomová práce KPVHAS FF UK 2018, 178 s., obrazové přílohy a vyobrazení v textu

Úkolem diplomantky bylo zpracovat kritickou edici hlavní účetní knihy města Chebu z let 1396-1419 a přispět tak ke zpřístupnění důležitých pramenů pro dějiny Chebu a Chebska ve středověku. Autorka tedy práci strukturovala způsobem u tohoto typu obvyklým – vlastní edici předeslala jednak úvod, v němž stručně charakterizovala svůj záměr a sestavila údaje o hlavních pramenech a pracích k tématu, jednak informativní kapitoly o vývoji Chebska a Chebu do poloviny 15. století, vývoji městské správy a městských knih. Zde vychází především z odborné literatury, a to jak německé (K. Siegl, H. Sturm ad.), tak české včetně nejnovějších zpracování (T. Klír ad.). Pozornost věnuje i chebskému mincovnictví, a to jak chebským ražbám, tak mincím, které byly na Chebsku užívány, i užívaným početním jednotkám. Další část již je zaměřena na editovaný pramen. Autorka podává paleografický a diplomatický rozbor knihy, přičemž sleduje i kontext jejího vedení a fungování. Zachycuje tak shody písařských rukou s některými dalšími dochovanými knihami, z nichž jednoznačně vyplývá paralelní působení více písařů v městské písemné agendě. Sleduje také jednotlivé položky, zapisované do hlavní účetní knihy, a podává informace o úřadech, z jejichž činnosti vznikly. Zatímco výběr městské berně i tzv. daně z kopyt – v podstatě zemské berně – lze aspoň částečně sledovat z dochovaných rejstříků a knih, u jiných úřadů tomu tak pro středověk vždy není. Tato část je velmi cenná tím, že umožňuje alespoň poněkud nahlédnout do činnosti úřadů, jejichž písemná agenda se ze středověku nedochovala. Tabele přehled vyúčtování v chronologickém přehledu může být zajímavým podkladem pro úvahy o fungování městských financí i o osobách, které byly do této oblasti bezprostředně zapojeny. Důležité je i sledování měnových jednotek a konkrétních platidel, vyskytujících se v knize. Vlastní edice je zpracována podle známých zásad (Thumser/Heinemeyer), autorka samozřejmě základní informace uvádí (s. 52-53). Pravidla neaplikuje mechanicky – což ostatně u německojazyčných středověkých textů často charakter pramene ani neumožňuje, ale tak aby zachovala co nejvíce z podoby pramene a zároveň umožnila uživateli edice jasně rozeznat editorský zásah od znění původního textu; vyznačuje proto rozvedení zkratk, a to i ve slovech relativně běžných – Item apod.). Edice je opatřena poznámkovým aparátem včetně základní prosopografické informace o uváděných osobách. Textově kritické i výkladové poznámky jsou spojeny v jedné řadě. Je připojen i osobní a topografický rejstřík. Náročný německý text je zpracován pečlivě a s porozuměním. Práce je vhodně doplněna snímky vydávaného pramene, a nadto snímky dalších chebských knih, což uživateli pomůže vytvořit si plastičtější a přesnější představu o tomto typu písemnosti.

Obtížná edice středověkého pramene je zpracována pečlivě a důkladně, je opatřena všemi náležitostmi, které moderní kritická edice vyžaduje. Úvodní kapitoly jsou věcné, pro uživatele informativní a při tom stručné – zabírají necelou čtvrtinu rozsahu.

Vytknout lze některé drobnosti (chybějící slovo v názvu studie V. Knolla), uvažovat by se dalo o rozdělení poznámkového aparátu do dvou řad, jak je to u edic obvyklé – technické možnosti Wordu umožňují spravovat jednotný poznámkový aparát daleko snadněji, avšak pro případné vydání práce tiskem by toto rozdělení bylo vhodné a proveditelné.

Diplomantka se s náročným úkolem vyrovnala úspěšně, její práce může být přijata k obhajobě.

Navrhované hodnocení „výborně“.

Prof. PhDr. Hana Pátková, PhD.